

VI Судовий форум
Асоціації правників України

ЯК(?)ІСНИЙ ВЕРХОВНИЙ СУД

Володимир Кравчук

судова мрія: ДІЄВІСТЬ

31. Дієвістю є **прийняття якісних рішень упродовж розумного строку після справедливого розгляду справ.**

Судді зобов'язані забезпечувати **ефективне управління** справами, за які вони несуть відповідальність, **включаючи виконання рішень**, які входять до їх юрисдикції.

Рекомендація CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки

СТАЛІСТЬ та ЄДНІСТЬ ПРАКТИКИ

36.1. Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики [ЯКОЇ САМЕ? – В.К.] у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

Інституційне (сутнісне) завдання!

ЯКІСТЬ: що є мірилом?

Два юристи – три думки

Три правових висновки щодо однієї проблеми...

Який з них правильний?

ЯКІСТЬ: що є мірилом?

ПРОВІДНА ЗОРЯ УКРАЇНСЬКОГО ВЕРХОВНОГО СУДУ

Полярна зоря насправді являє собою потрібну зоряну систему - Вікіпедія

- 1. КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ**
- 2. КОНВЕНЦІЯ** про захист прав людини і основоположних свобод
- 3. ПРАКТИКА ЄСПЛ**

ЯКІСТЬ: європейська

1) Перегляд судової практики у справах, в яких щодо України є пілотні рішення ЄСПЛ. Їх є **7!** Заходи загального характеру є заходи, спрямовані на, зокрема, **зміну практики** застосування законодавства.

2) Підвищення стандартів правосуддя до стандартів ЄСПЛ. Відбір і переклад ключових рішень ЄСПЛ. Практика ЄСПЛ – частина національного права. Відхилення від ЄСПЛ – підстава допуску до касаційного перегляду.

«ЄВРОПЕЙСЬКА» ЯКІСТЬ

3) Зміна підходів до визначення розміру **відшкодування моральної шкоди**, підвищення їх до мінімального **рівня компенсацій ЄСПЛ**.

4) Визначення **ключових правових позицій ВСУ** у різних галузях права, які потребують перегляду або додаткового мотивування.

5) **Виявлення системних недоліків** законодавства або адміністративної практики та звернення Верховного Суду до органів виконавчої та законодавчої влади про **вжиття загальних заходів** для їх усунення.

«ЄВРОПЕЙСЬКА» ЯКІСТЬ

6) Перегляд позиції щодо способів захисту порушених прав для **підвищення ефективності судового захисту**.

Вирішення проблеми неефективності судового захисту під час реалізації органами державної влади **дискреційних** повноважень і невиконання рішень колегіальними органами.

7) **Розширення судового контролю** за виконанням судового рішення.

ЄДНІСТЬ: ЯК?

- 1) Розробка **теорії забезпечення єдності практики**: методологія формування висновку ВС, їх облік, аналіз та підбір, підстави відступу від висновку, документальне оформлення, наслідки незастосування висновку ВС тощо.
- 2) **Систематизація «прецедентів»**, автоматизація процесу їх підбору, відкрита база даних, доступна на сайті ВС.
- 3) Підготовка та **поширення аналітичних матеріалів** по ключовим прецедентам (висновки НКР, статті), їх широке обговорення в правничих спільнотах.

ЄДНІСТЬ: ЯК?

4) **Навчання** суддів, працівників апарату, адвокатів та прокурорів

5) Підвищення вимог щодо **мотивування відступлення судів** першої та апеляційної інстанції від правового висновку ВС.

Допуск до касаційного оскарження усіх справ, в яких має місце відступлення від висновку ВС.

6) **Міжінстаційне обговорення між суддями** ключових проблем і пошук консенсусу

ЄДНІСТЬ: ЯК?

7) **Залучення професійної спільноти** до процесу обговорення головних правових проблем ДО їх вирішення Верховним Судом – круглі столи за участю суддів та правників.

8) **Підвищення ефективності НКР**. Перегляд принципів її формування: конкурсний відбір найбільш ефективних експертів та оплатність участі.

9) **Створення аналітичної групи** – апарат для НКР: постійний моніторинг практики національних судів, практики ЄСПЛ, наукових доктрин, міжнародних актів.

ДЯКУЮ ЗА ПІДТРИМКУ!

КРАВЧУК

Володимир Миколайович

суддя Львівського окружного адміністративного суду

доктор юридичних наук, професор

Kravchuk_vm@meta.ua